

از گوشه و کنار

پلیس راهور و تمهیداتی برای باز گشایی مدرسه ها

رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ ضمن تشریح برخی اقدامات پلیس برای باز گشایی مدارس از رونمایی از برچسب‌های سال ۹۷ سرویس مدارس خبر داد و گفت: تنها برچسب‌های امسال سرویس مدارس معتبر بوده و برچسب سال‌های قبل مربوط به همان سال هاست.

رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ از والدین خواست که برای جابه‌جایی فرزندان‌شان به مدارس حتماً از سرویس‌های مجاز مدارس که دارای برچسب است، استفاده کنند و به هیچ‌عنوان از افراد ناشناس و خودروهای غیرمجاز برای این کار استفاده نکنند چرا که آمارهای پلیس در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که سرویس‌های مجاز مدارس امن‌ترین وسیله برای حمل و نقل دانش‌آموزان و کم‌تصادف‌ترین وسیله برای جابه‌جایی و حمل و نقل دانش‌آموزان بوده است.

مهماندار گفت مادر تلاشیم تا هر سال استانداردهای یک راننده سرویس را رتقاء دهیم؛ بنابراین رانندگان سرویس‌های مدارس تحت آموزش از سوی پلیس قرار می‌گیرند چرا که این رانندگان الگویی برای دانش‌آموزان هستند و باید درست رانندگی کنند.

وی بر ضرورت همکاری والدین دانش‌آموزان تاکید کرد و گفت: متأسفانه در موارد متعددی در سال‌های گذشته شاهد آن بوده‌ایم که توقف دوبله یا غیرمجاز والدین در اطراف در مدارس و افزایش حجم ترافیک در خیابان‌ها و معابر شده است. از والدین درخواست می‌کنم که از توقف غیرمجاز در اطراف مدارس خودداری کرده و در درجه اول سرویس مدرسه را برای جابه‌جایی فرزندان‌شان انتخاب کنند. اما اگر امکان استفاده از سرویس مدرسه وجود نداشت، بهتر است والدین پیاده یا با استفاده از حمل و نقل عمومی فرزندان خود را به مدرسه ببرند و اگر هم مجبور به استفاده از وسیله نقلیه شخصی هستند آن را در محل مجاز پارک کرده و فرزندان را تا دم در مدرسه همراهی کنند. مهماندار با اشاره به اقدامات مشترک میان پلیس راهبر و شهرداری تهران نیز گفت: سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران همکاری خوبی با پلیس راهور داشته و در همین راستا در آستانه سال تحصیلی بسیاری از تابلوهای اطراف مدارس خط‌کشی خیابان‌ها و معابر ترمیم و نوسازی شده است.

ورامین، برای مقام اولی فرونشست!

مهرداد کتال محسنی، اظهار داشت: برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی در دشت ورامین باعث بروز پدیده فرونشست شده، به گونه‌ای که ورامین با سالانه ۳۶ سانتی‌متر فرونشست، رتبه نخست جهان را در اختیار دارد. وی افزود: حد مجاز برداشت آب از سطح آب‌های زیرزمینی بر اساس استانداردهای موجود ۴۰ درصد مخزن است در صورتی که امروز میزان برداشت آب از منابع قابل استحصال تا ۱۲۰ درصد رسیده است که نتیجه این امر، بروز پدیده فرونشست اراضی دشت ورامین است. اگر امروز برای رفع این مشکل و جلوگیری از افزایش میزان برداشت چاره‌ای اندیشیده نشود، در آینده‌ای نه چندان دور از اثرات منفی فرونشست زمین در دشت ورامین، کل استان متأثر می‌شود. کتال محسنی، خشک شدن تالاب بند علیخان را نتیجه برداشت بی‌رویه آب برای مصرف کشاورزی و دامداری عنوان کرد. فرونشست زمین در اراضی دشت ورامین به ویژه منطقه ابرژ در باعث به وجود آمدن شکاف‌های عمیق در سطح زمین شده که این شکاف‌ها تا نزدیکی راه آهن سراسری تهران - مشهد نیز کشیده شده است.

در یک نگاه کلی به شیوه‌های گوناگون و بسیار متنوع عزاداری ایام محرم در کشور ما، و در میان اکثر شیعیان جهان، به دلیل غلبه همان «حس عاطفی» و تاکید بر «عشق»، ماجرای کربلا، از معنای اصیل و ظرفیت فرهنگی - اجتماعی خود تهی شده و تبدیل به یک آیین صرف شده است

با جلوگیری این مراسم می‌گویند: اگر بخواهیم با نحوه عزاداری مردم در ایام محرم مقابله کنیم، مسلماً مقاومت‌هایی شکل می‌گیرد چرا که بستر، زمینه و شرایط این مراسم به عوامل اجتماعی، فرهنگی، دینی و تاریخی باز می‌گردد و اجتناب‌پذیر نیست. مهم‌ترین این که مراسم محرم و عاشورا یکی از عوامل پیونددهنده بین افراد و گروه‌های اجتماعی ما بوده و هست، ما از این طریق با یکدیگر هم‌زیست، هم‌نوا و هم‌روز شده‌ایم. عظمتی که عزاداری‌ها در روز عاشورا پیدا می‌کنند، مبتنی بر یک وفاق اجتماعی و دینی است، مراسم عاشورا می‌توانست برای یک گروه «خیلی دین‌دار» باشد، ولی این‌طور نیست، همه اقشار مردم، با هر سطح از اعتقاد دینی، درگیر آن می‌شوند و فرهنگی که پشت آن است حضور همه را ترویج می‌دهد. و تنه‌ادین‌داران معتقدرا به سوی خود جلب نمی‌کند. آیین‌ها و مناسکی که در رابطه با کربلا انجام می‌شود، برای مردم صرفاً جنبه دینی، آن گونه که برخی برداشت می‌کنند، ندارد، بلکه یک پدیده ملی، اجتماعی، فرهنگی و دینی است. در این ایام هر کسی با هر شکل و طریقی در مراسم عزاداری شرکت می‌کند. ما امروز با تنوع عزاداری و نذورات و ابزار و آلات متفاوت روبه‌رو هستیم. برای نسل جدید بیشتر نمایشی و بیرونی بودن مراسم اهمیت دارد و نسل قدیم درون‌گرایی و بیشتر جنبه مناسباتی، اجتماعی و خلوت را می‌طلبید. این دو گانگی در عزاداری‌ها هم دیده می‌شود، هر چند این مسئله مستمر نمی‌ماند؛ چون نسل جوان امروز، بالاخره پیر می‌شود و به دلیل اقتضائات سنی، اجتماعی، اقتصادی و ... دوباره به سنت برمی‌گردد و درون‌گرا می‌شود. «تسلی» به عنوان «نیرو»، شوک وارد کرده و انتظارات را زیاد می‌کند، اما بر خلاف نظر عده‌ای مغل و اختلال آفرین، نیست بلکه عاملی برای تغییرات جدید است.

آیین‌های ملی - مذهبی، ایرانیان رفتار متفاوتی از خود نشان می‌دهند و حتی در مواردی به دنبال فعالیت‌هایی هستند که زندگی را برای دیگران آرام و آسان کنند و در مناسبات اجتماعی، به سروسامان دادن زندگی هموعان خود می‌پردازند. طوری که در سال‌های اخیر، عده‌ای از مردم، شکل و شمایل ادای نذورات خود را تغییر داده‌اند و هزینه نذر خود را صرف مواردی که مهم‌تر تشخیص می‌دهند، می‌کنند؛ مثل رسیدگی به دانش‌آموزان مناطق محروم و یا کمک به خانواده‌های مستمند. یعنی یک فعالیت صرفاً آیینی را طوری انجام می‌دهند که نتیجه اجتماعی داشته باشد.

آیین: اجتماعی یادینی؟
این جامعه شناس به نوعی استحالته فرهنگی - سنتی در بین مردم ما اشاره می‌کند: در ایران بیش از این که خود عزاداری مهم باشد، مراسم آن اهمیت دارد؛ به عبارتی وجه نمایشی آداب، و آیین آن اهمیت دارد. البته جامعه‌ای که آداب و آیین نداشته باشد، جامعه نیست. جامعه‌ای که در آن مراسم و سنن جاری نیست، بی‌محتوا، سخت و لاجرم شکننده است. هیچ جامعه‌ای نیست که در آن آداب نباشد و مراسم وجود نداشته باشد. همچنین هر جامعه‌ای آداب و رسوم و سوغات خاصی دارد که حتماً به آن پای‌بند است. و شور و یختانه در بین ما ایرانی‌ها، در مراسم عزاداری دوستی‌ها بیشتر ظهور می‌کنند تا دشمنی‌ها. اما در عروسی‌ها، دشمنی‌ها ظهور می‌کند. اجرای آیین‌های مرتبط با عاشورا، در طول تاریخ، چهره‌ها و جلوه‌ها و حاشیه‌های فراوانی به خود گرفته است که چندان ربطی به اصل ماجرای کربلا ندارد، اما برای مردم ما مهم است یا مهم شده است که حتماً آن آیین را انجام دهند؛ مثل مراسم قمه‌زنی، که می‌دانیم مخالفت‌های شرعی و عرفی زیادی نسبت به آن وجود دارد و حتی انجام آن ممنوع اعلام شده، ولی هنوز عده‌ای به هر صورت ممکن این کار را انجام می‌دهند. و با استفاده از ابزار و آلات مختلف در دستجات سینه و زنجیر زنی؛ طبل‌هایی که هر سال بر قطر و تعداد آن‌ها افزوده می‌شود، علامت‌هایی که مدام بر تعداد شاخه‌های آن‌ها اضافه می‌شود، پوشش و آرایش خاصی که هر سال ابداع می‌شود. و حتی شایع کردن خبرهای عجیب و غریبی در مورد اسب‌هایی که در روز عاشورا گریه می‌کنند و امسال هم اجرای آتش زدن ۷۲ کبوتر زنده را شنیدیم که البته عمل بسیار شنیع و دردناکی بود. دکتر ار مکی در رابطه

آیین‌ها و مناسکی که در رابطه با کربلا انجام می‌شود، برای مردم صرفاً جنبه دینی، آن گونه که برخی برداشت می‌کنند، ندارد، بلکه یک پدیده ملی، اجتماعی، فرهنگی و دینی است. در این ایام هر کسی با هر شکل و طریقی در مراسم عزاداری شرکت می‌کند. ما امروز با تنوع عزاداری و نذورات و ابزار و آلات متفاوت روبه‌رو هستیم. برای نسل جدید بیشتر نمایشی و بیرونی بودن مراسم اهمیت دارد و نسل قدیم درون‌گرایی و بیشتر جنبه مناسباتی، اجتماعی و خلوت را می‌طلبید.

«دین» عنصری اجتماعی است و انجام مناسک و آیین‌های دینی، موجب نزدیک‌تر شدن و انسجام اجتماعی افراد می‌شود. افراد، در انجام مناسک دینی، احساس همبستگی درونی و معنوی می‌کنند و نوعی همدلی و یکرنگی را تجربه می‌کنند

آدم‌ها، طرفداران زیادی دارد. اتفاقاً افراد جامعه متعهد به ایفای نقش در این عرصه هستند و این گونه امور اخلاقی می‌دانند. اما متأسفانه از چنین ظرفیتی استفاده نمی‌شود و این پتانسیل چند ده میلیون‌نسی نادیده گرفته می‌شود. در حالی که از این جمعیت چند ده میلیون حاضر در ایام محرم، یا سایر مشارکت‌های مذهبی، اجتماعی، فرهنگی می‌شده به شکل بهتری استفاده کرد. این‌ها ارزش‌هایی است که می‌توان در رفتار و سیره امام حسین (ع) هم مشاهده کرد. ما ایرانی‌ها در مورد یکدیگر قضاوت‌های خاص منفی داریم که بر تک‌تک‌مان وارد است. رفتارها و خصلت‌هایی مثل فرصت‌طلبی، راحت‌طلبی، بدخواهی برای دیگران و... در اغلب مادیده می‌شود. در حالی که در فعالیت‌های مرتبط با مناسک و

گوناگون و بسیار متنوع عزاداری ایام محرم در کشور ما، و در میان اکثر شیعیان جهان، به دلیل غلبه همان «حس عاطفی» و تاکید بر «عشق»، ماجرای کربلا، از معنای اصیل و ظرفیت فرهنگی - اجتماعی خود تهی شده و تبدیل به یک آیین صرف شده است. دور کیوم جامعه شناس، تاکید می‌کند که «دین» عنصری اجتماعی است و انجام مناسک و آیین‌های دینی، موجب نزدیک‌تر شدن و انسجام اجتماعی افراد می‌شود. افراد، در انجام مناسک دینی، احساس همبستگی درونی و معنوی می‌کنند و نوعی همدلی و یکرنگی را تجربه می‌کنند. انجام مناسک و آیین‌های مربوط به کربلا، نیز کار کرد مهمی در مشارکت عمومی و همبستگی اجتماعی دارد. **کار کرد اجتماعی حماسه کربلا**
دکتر تقی آزادارمکی، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه، در رابطه با مجالس عزاداری شیعیان چنین توضیح می‌دهد که اگر چه این مجالس و آیین‌هایی را که در طی آن‌ها اجرا می‌شود، می‌توان نوعی امر دیندارانه در نظر گرفت، اما بیش از این که یک امر دینی باشد، کارکردهای اجتماعی، سیاسی و فرهنگی دارد. محافظت و هویت‌بخشی به جامعه شیعیان، تبلیغ و انتقال مفاهیم شیعی به مخاطبان و کمک به حفظ یوایی و حیات شیعیان در جامعه، از جمله کارکردهای این

رابطه انسان ایرانی و حادثه کربلا، بیش از آن که رابطه‌ای تاریخی و حماسی باشد، رابطه‌ای عاطفی است همراه با شور و هیجانی خاص. در این رابطه، آن چه بر تمام زوایای این حماسه دینی، غلبه کرده است؛ نوعی عشق و حس و حال معنوی است که گاه از چهار چوب‌های دینی و شرعی نیز فراتر می‌رود. رابطه انسان ایرانی با حماسه کربلا، تا آن حدی عاطفی و «دلی» است که انجام آیین‌های خاص عزاداری مربوط به آن، در هر شهر و دیار و محله‌ای، رنگ و بو، و حال و هوای خاص و منحصر بفردی دارد. و حتی باید اذعان کرد که گاه، برگزاری این آیین، اشکال و روش‌های فردی نیز به خود گرفته است. افرادی هستند که در عزاداری برای امام حسین (ع) و یاران و خاندانش، بنا بر میزان عاطفه و عشقی که در قلب خود احساس می‌کنند، آیین‌هایی شخصی «تولید» می‌کنند. هر چند نمی‌توان و نباید بر نوع عزاداری افراد، چندان ایرادی گرفت و یادخالت کرد، اما گاه چنین آیین‌های فردی، مورد اقبال و توجه اطرافیان قرار می‌گیرند و پا از حیطه فردیت فراتر می‌گذارند، جمع و گاه قومی را تحت تاثیر خود قرار می‌دهند.

در یک نگاه کلی به شیوه‌های

یادداشت

زمزمه محبت طفلان گریز پا را به مکتب می‌برد

ترس کلاس اولی‌ها از مدرسه

فاطمه ناصح، دکترای روانشناسی عمومی

روزهای پایانی شهریور برای بعضی از خانواده‌ها به خصوص آنهایی که نوآموزان کلاس اولی دارند یک روز خاص و به یاد ماندنی است. همه ماً قطعاً تجربه نخستین روز از آغاز سال تحصیلی‌مان، در مقطع اول ابتدایی را به یاد داریم و آن به عنوان یکی از به یادماندنی‌ترین و خاطرمانگیزترین اتفاق زندگیمان یاد میکنیم که گوشه‌ای از ذهنمان را به خود اختصاص داده است. اما متأسفانه در این میان ممکن است خاطره روز اول مدرسه برای بعضی‌ها تداعی گر اتفاق‌های ناخوشایند و ناراحت‌کننده باشد بطوریکه از آن به عنوان یک اتفاق بد یاد کنند. به این ترتیب با فرارسیدن ماه مهر ممکن است دلهره عجیبی در دل بعضی از نوآموزان و خانواده‌های آنها به وجود آید؛ دلهره‌ای که سبب می‌شود تا دانش‌آموزان کلاس اولی نتوانند جدایی از والدین

و خانه را بپذیرند و برای ترک منزل، خانواده و رفتن به مدرسه مشکلاتی را ایجاد نمایند؛ این دسته از دانش‌آموزان هر کجا و هر زمانی که صحبت از مدرسه رفتن پیش می‌آید، اضطراب سر اسر وجودشان را فرامی‌گیرند و به پهنانه‌های مختلف از والدینشان می‌خواهند که از فرستادن آنها به مدرسه خودداری کنند. باتوجه به گزارش‌های سازمان آموزش و پرورش باوجود آنکه بیشتر نوآموزان کلاس اولی، دوره‌های پیش‌دستانی را هم می‌گذرانند، باز هم ممکن است از ورود به مدرسه و رفتن به کلاس درس امتناع کنند و به اصطلاح «قوییای مدرسه» داشته باشند. کارشناسان روانشناس و متخصصین مشاور معتقدند در چنین مواردی دانش‌آموز بدلیل ترس از مدرسه، برای لحظه‌ای نمی‌تواند دوری از والدین به خصوص مادر را تحمل کند و وابستگی شدید وی به مادر به عنوان منبع عاطفه سبب می‌شود نتواند کوچکترین ناملایماتی را بپذیرد و همچنین بدلیل «ناز پروردگی» هیچ‌گاه با تکلمی در زندگی مواجه نشده، به محض ورود به مدرسه مضطرب می‌شود و وابستگی وی سبب می‌شود تا هم‌نوا موّز کلاس اولی و

هم والدین او به خصوص مادر در چند روز اول مدرسه با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو شوند. باتوجه به مطالب مطرح شده و بااستناد به تحقیقات و پژوهش‌های حوزه روانشناسی خطاب به والدین کلاس اولی می‌توان گفت، به‌منظور هر چه کم‌رنگ شدن دغدغه اضطراب و «قوییای مدرسه»، بهتر است مسئولان مدارس اجازه دهند تا نوآموزان چند روز قبل از شروع سال تحصیلی بطور غیر رسمی با فضای مدرسه، کلاس‌ها، معلمان و مسئولین آشنا شوند و نوآموزان به تنهایی در حیاط، راهروها و کلاس‌ها گشت بزنند؛ والدین نیز می‌توانند ضمن آشنایی فرزندان با خانه و مدرسه، از نکات مثبت تحصیل و درس خواندن برای آنها صحبت کنند؛ همچنین از خاطرات واقعی شیرین، شاد و گاهی تلخ دوران مدرسه برای فرزندان بگویند تا به این ترتیب با انجام این اقدامات بخشی از استرس فرزندان کاهش یابد. روانشناسان در مورد آن دسته از کودکانی که به هیچ‌وجه در روز اول مهر، قصد جدایی از والدینشان را ندارند و والدین خود به خصوص مادر را با گریه همراه خود به سر کلاس می‌برند باور دارند که در مواجهه با این دسته از کودکان باید از روش «حساسیت زدایی منظم» بهره‌برد؛ به این ترتیب که مادر چند روز اول مهر را با فرزندش همراهی کند و با اعمال، رفتار و محبت خود این اطمینان خاطر را در کودک ایجاد نماید که به هیچ‌وجه قرار نیست با مدرسه رفتن، از محبتش نسبت به او کم شود و یا او را دوست نداشته باشد؛ و اصلاً

نمی‌خواهد او را تنها بگذارد و روز سر خود باز کند؛ سپس کم کم به جای آنکه هر روز فرزندش را همراهی کند، وی را یک روز در میان و به همین ترتیب دو روز در میان و... همراهی نماید. در نهایت با استفاده از این شیوه، حساسیت استرس‌زای کودک به تنه‌امانندن و دور ماندن از مادر و خانه از بین می‌رود و کودک یاد می‌گیرد که باید ساعاتی را در مدرسه و همراه با دوستانش در کنار معلمان و مربیان سپری کند. نکته مهم دیگر آن است که معلمان و اولیای مدرسه نیز در کاهش اضطراب و ترس از مدرسه‌ی کلاس اولی‌ها نیز بی‌تاثیر نیستند؛ آنها می‌توانند با مهربانی و حفظ اقتدارشان در جلب توجه نوآموزان و علاقه‌مند کردن آنها به محیط مدرسه نقش مهم و خطیری را ایفا نمایند. به عنوان نکته آخر به والدین تاکید می‌شود روزهای ابتدایی سال تحصیلی حتماً یکی از آنها در منزل به انتظار رسیدن فرزند عزیزشان حضور داشته باشد تا احساس امنیت در وی تقویت گردد و کودک بتواند با دلی سرشار از آرامش، رخدادهای مدرسه را برای والدینش بازگو کند. همچنین توصیه می‌شود از ایجاد تنش و نزاع میان خانه و مدرسه کم کنید؛ و از کم‌اهمیت دادن تحصیل، درس خواندن و کسب دانش نیز جدا خودداری نمایید؛ زیرا این کار سبب دل‌سردی دانش‌آموز می‌شود و اثرا ت مخربی را در روند تحصیلی وی ایجاد می‌نماید. طبعاً گفتگو با مشاوران و کارشناسان تربیتی و روانشناس مدارس در این زمینه می‌تواند بسیار راهگشا و مفید فایده باشد.